

והנראה כי הלא ה' היה יכול לעשות עפ"י טבע שהמלך יצוה להעלותו מן הבור ומי ימחה לו. אך כיון דברך אותו דאלקך וגו' הוא ישיזביןך נתקיים ברכתו דנשאר בבור ועכ"ז לא הזיקו לו האריות.

בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת ב"ו
מדת ב"ו אדם שופת את הקדרה ואח"כ נותן לתוכה מים והקב"ה נותן מים ואח"כ שופת את הקדרה וכו'. הענין שדימו לקדירה כי כמו שהקדירה מבשל את התבשיל כן העננים הם ממתיקין את המים כמבואר בפ"ק דתענית (דף י') א"ל מתמתקין הם בעבים לדברי ר"א. ולדברי ר' יהושע מדמה לקדירה כפי שמבואר שם מלמד שהעננים מתגברין ועולין עד לרקיע ופותחין פיהם כנאד ומקבלין מי מטר ולכן מדמה כקדירה מה קדירה מקבלת את התבשיל כן העננים מקבלים מטר ממים עליונים. וזה ג"כ בבחינת בישול כי המים העליונים הם כמו כח ההיולי שאין בו ממש וכאשר העננים מקבלים מאתם יתגשמו ויהיו למים.

ובילקוט הגירסא והקב"ה נותן מים בקדירה ואח"כ שופת אותה שנאמר לקול תתו המון מים בשמים ואח"כ מעלה נשיאים. ואולי שני הגירסות תליין בהפלוגתא דר"י ור"א שלפי גירסת הגמ' שלנו והקב"ה נותן מים ואח"כ שופת את הקדירה זהו לדברי ר"א (תענית ט') שסובר שממי אוקיינוס הוא שותה והקדירה היא כמו העננים וגו' הילקוט הוא לדברי ר"ל דס"ל ממים העליונים הוא שותה ואח"כ עננים מתגברים ועולים עד לרקיע ופותחין פיהם כנאד ומקבלין מי מטר א"כ הקדירה הוא כמו השמים שמקבלת המטר עליונים וכמו דכתיב לקול תתו המון מים בשמים ואח"כ מעלה נשיאים.

כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם וכו'. עיין בתולין (דף ק"ד ע"ב) הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם ופי' רש"י והתנא שכח ולא הזכיר שמו בתחלה וחזר והזכיר שמו. ולכאורה למה פי' רש"י שהתנא שכח בתחלה נימא דלא

שכח אך מתחלה אמר סתם ואח"כ הזכיר שמו לאשמעיןן הדין דצריך לאמר בשם אומרו. והנראה דלכאורה קשה הא מבואר ביבמות (דף צ"ז ע"א) אמר ר"י משום רשב"י כל ת"ת שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר וא"כ מחויב לאמר הדין בשם אומרו כדי ששפתותיו ידובבו בקבר. וכאן לא אמרו אלא שמביא גאולה ואין חיוב בדבר. והנראה דשני המאמרים צודקים דאם כבר אמר הדין ושכח לומר בשם האומרו א"כ הדין כבר נפסק עכ"ז צריך אח"כ להזכיר שמו כדי שיביא גאולה לעולם ולכן פי' רש"י ששכח דאם לא שכח בוודאי הוי אמר מתחלה משמו כדי ששפתותיו ידובבו בקבר תיכף ולא שיאמר הדין סתם כי לע"ע לא יהיו שפתותיו דובבות בקבר ולכן פי' רש"י ששכח ואח"כ חזר והזכיר.

והנראה לי דלכן אמרו כל האומר דבר וכו' דלפעמים אם בעל השמועה הוא אינו חשוב כמו האיש שיאמר בשמו ה"א דלא יזכיר שמו ולכן אמרו כל האומר דבר אפילו הוא גדול ממי שאמרו עכ"ז מחויב הוא לאמר בשמו. והא ראיא מאסתר דהלא אסתר היתה חשובה יותר ממרדכי כי היתה אשת המלך ועכ"ז אמרה בשם מרדכי. וכן כאן אף שהלכה כסתם משנה וחשוב יותר מיחיד עכ"ז מוטב שיזכיר שם היחיד שאמרה כנ"ל.

ובזה נתרץ הקושיא שהקשה המהרש"א מאי אשמעיןן ר"א הא ברייתא הוא בשנו חכמים. דהנה ה"א דוקא בזמן המשנה שהיה אז דור התנאים ולכן יזכיר שמו של בעל השמועה שנפסוק הלכה כמו שאמר. אבל בימי האמוראים דאינם גדולים כ"כ ה"א דמוטב שלא יזכיר שמו דאולי לא נפסוק הלכה כמו שאמר. עכ"ז אמר ר"א (אף שהיה אמורא ג"כ) מוטב שיזכור שמו כי מביא גאולה לעולם.

והנה לפי פירוש רש"י שפי' מאי דאמרו בערבי פסחים (ק"ב, א) הרוצה ליחנק יתלה באילן גדול כשרוצה שיתקבל הדין יאמר בשם גדול אי אפשר לפרש כמו שפרשתי כי לפ"ז אם ירא שלא